

YELOD 27id NÜM: 03 MÄZUL 2017 Pads: 17 jü 24

O Volapükaflens valöpo!

Ün gased at lautans tel pajonodoms. ‚Arkadij Timofejevich' äbinom lautan e satirel. Ün 1903 äprimom ad lautön satiris. Dü yels sököl ävedom bal satirelas benodistikün Rusäna. Zuo äpenom teatakrütis. Pos levolut Rusänik ün 1918 äfugom lü zif Tsyegänik: ‚Praha' (iproiboy gasedi satirik: ‚Satirikon' oka). Us nog äpübom ko benosek konotis mödik. Pos logakötet e maläd vemik ädeadom bäldotü yels: te 44 < ün ‚Praha'. Äposbinükom bukis zao 20 mödadilo veitacediko cogedikis. Bu valikos äbepenom döfülis menik, satirs omik ye ai äblebons menätiks. Sam atosa binon koned fa om in gased at

Arkadij Averchenko,
1881-1925

Akutagawa Ryūnosuke
1892-1927

Lautan telid binom Yapänan: ‚Akutagawa Ryūnosuke'. Pösodanem omik: ‚Ryūnosuke' sinifon: son draka, bi pemotom ün yel, mul, del e düp draka. Palecedom „fat brefakonota Yapänik", e literataprem veütikün Yapäna panemon mebü om. Mot omik: ‚Fuku' ävedof lanamalädik brefüpo pos moted oma. Sekü kod at famül motabloda edaoptom omi. Do no ilifädom timi mödik ko mot oka, äsenälom vemiki baiädi lanik ko of. Igo ädredom, das id om it ökanomla vedön lanamalädik. E dido saun koapik e lanik äläsikon. Edeadom dub nam okik me susmödet ela ‚Veronal' bäldotü yels: 35.

Do lif lautanas at äbinon lügik, vipobs reidanes juiti pö reid konotas tel at.

H. Philipps

III:18:2017

Yeb, me but pedoniopedöl

fa hiel 'Arkadij Averchenko', petradutöl fa 'Daniil Morozov'

Noet tradutana. *Koned sököl magon timädi sifanakriga Rusänik (de yel: 1917 jü 1922). Ye pö tradut ätikob dö krigs mödik attimik, pö kels soldats sumätöfü bolitans dalienetik ai dönu malekoms e bleiboms doniopedön yebi.*

"Lio cedol-li, lifayelis liomödotik labob-li?" jipulil smalik äsäkof, du ästanof medü bunüls täno su lög bal, täno su votik, älemufükof herakrugülis dofik ed älogof obi profülo me log gretik gedik…

"Ol-li? Cedob so, das labol lifayelis luldeg."

"Nö! spikolöd fefiko! Begö! sagolöd!"

"Ol-li? Labol bäldoti yelas jöl, vo-li?"

"Bö! Bäldot obik binon vemo gretikum, sevabo: yels jöl e laf."

"Ö! Lifatim kiomödik! Äsä sagoy: bäldüp no binon fredüp. Bo ya etuvol-li higamili?"

"Lenö!" (Sunädo fron dibik horitätik esüikon su flon takedafulik ofa.) "Lio nutimo daloy-li koedön davedön famüli pö ok? Val binon tuvemo jerik."

"Godö! spikots kio süenöfiks!… Lio stadon-li pup dalestümabik olik?"

"Kögon. Ädelo äseadob ko on lunüpo lä flumed. Reto vilol-li, das ogolobs lü flumedil ad seadön? Us binos gudik, böds kanitons. Ädelo ädafanob näsäkili vemo droliki."

"Kidolöd oni nemü ob su lögil! Ab no dalobsöv golön lü flumedil, ibä etflano: etflanü flumed < jütoy."

"Sio dredol-li? Fopan kion! Jütots ga no reafons isio, plad et topon fagiko. Obo tökü atos oresitob ole poedoti. Ogolobs-li?"

"Benö! üfü poedot val votik binon pülik. Pö jenet somik no daloböv bitön as trögan, kel no vilom golön…"

Pö vegam, dugölo len nam obi, änunof:

"Sevol, das muskit neito ebeiton mu süpiküno lögi obik."

"Lobedob. If okolkömob oni, tän oflapob oni sui logod."

"Klülädos, das binol levemo drolik."

"Lesi! Laidälob in kondöt somik."

Len jol flumeda vemo koveniko äseidobs obis sui stonil dis bimil tuigagik. Änästülof len jot obik, ädalilof jütami fagik, e dönu fronil ot kudi e säki panotodöl, äsvo vum lenaudodik, äsüikon pö flom kli-nöfik. Äröbof me cügil okik sekü gol rosadakölik ivedöl stofi grobik guna obik e, du älülogof me logs nenmufiks ivedöls kami takik flumeda, äsäkof:

→

“Sagolöd! el ‘Vaticano’ üfo geädon-li me nos ad midunots boljevanas?”

Dredikölo äfeamufükob obi de of ed älülogob mudili rosadakölik at ko löpalip jiniko bosilo isveliköl, älülogob mudili at, kiöpao fraseod somik mostöfik demü dinöf oka änu isekömon nen töbidam seimik, ed ädönusäkob:

“Kis-li? Kis-li?”

Ädönuof.

Sofäliko äbradob ofi len jots, äkidob kapi ofik ed ävisipob ini lil:

“No nedolös, o löfäbil! spikön dö atos! Erajanobs-li? Binos gudikum, das oresitolöd poedoti, soäsä epromol.”

“Ag! poedot! Ga eglömob. Dö hiel ‘Maks’:

El ‘Maksik’ föro borom,
Namis okik neai lavom,
Nams et blägin sümedon.
O ‘Maks’! slap binon kion!
Herem binon äsvo sigayebakum,
Keli köbom ta vil okik ko glum…

Poedot at binon drolik, vo-li? Ereidob oni in el “Vöd ladöfik” vönädik.”

“Kio süpero pijafädos! Reto äresitol-li osi pö motül olik?”

“Benö! suemol, labof kudadinis votik, sevabo: laimalädof.”

“Kis jenon-li pö of?”

“Bludadef. Sevol, ilifädof yeli lölik pö reig boljevanas tö ‘Peterburg’. Us ämalädikof. Pins ädefons, nog ets… nitrineriks ini lifot i no… vio sagoy… no änüdranons. Ekö! me vöds nemödik: parad kobädimik.”

“O cil pidabik!” ävisipob glumälo, luröbölo heremi ofik.

“Si! vo pidabik! Ven äfugobs se el ‘Peterburg’, äperob in levab bedili pupa, e pledadinaberil ästopedon ad feifülön. Ba sevol-li, kikodo äkanon ad stopedön ad feifülön?”

“Klülo stöfs nitrinerik no isaidons pö on. U balugiko sabot pidunon.”

“Jenöfo ga binol vemo drolik! Sümol ad gumadogil obik. Fägol-li ad koedön löpalipi kontagön nudi?”

“Lenö! Ünü lifüp lölik ädesirob atosi, ab no eplöpob…”

“Reto sevol, jipul bal sevädanas obik kontagof. Binos vemo drolik.”

De jol visoik vien älebladon, e sunädo jütam ävedon lilamovikum.

“Ekö! dönuamagüns kio jäfidons!” äsagob dalilölo.

“Bö! o flenädan! Lio mögos-li, das et binon dönuamagün? Dönuamagün krotülon suvöfikumo. Sevol, ebo leigoäsä nägacin klikon. Pö jenet at balugiko jütoy me mödots jütotas. Ekö! kiovemo jütoy efe poodkedo!”

“Pa!”

“Ö!” ädremikob. “Ekoedoy jutön jräpnäli.”

Log ofik gedik lekäfik älülogon obi ko pid klülik.

“Sevol, das if no suemol bosi, tän seilolös! Lio mögos-li, das et binon jräpnäl? Ecänidol jütoti kilpuidik komunik ko jräpnäl. Sevol vüo das du juton, so ön mod patädik noidedon. E jütot ciposplodöl roron, äsvo dog. Binos vemo drolik.”

“Lilolöd, o pünet smalik!” ävokädob, du älülogedob in dred lukredik cügilis klöpöfik rosadakölik ofa, nudili pilöpiolüodüköl e namilis vemo smalikis. Id äloegob löpiotirön kälöfo ofi ün timül et me namils okik lustogis jüi juks idonikölis, ven äfovob: “Kiöpao eseivol-li vali at?”

“Säk kio drolik! nämätü God! If elifädolöv timi so mödotiki äsä ob, tän eseivolöv noe somikosi, abi mödikumosi votik.”

E ven ägekömobs lomio, of “geädi ela ‘Vaticano’ ” e “jütotis ciposplodöl” iglömöl ya ätyirpof äsvo spär, löükölo fredaladäliko löpio nudili:

“Sevol-li, katüli kinik odagetolöd pro ob? Olabonös nudili rosadakölik e logilis blägik. Olentanob len on tanodi klilablövik ko klokil vemo smalik goldik — labob somiki. Löfob katülis smalik. Ag! dinis kion esagob ob: fopan! Lölöfiko äglömob, das klokil obik pikipedon ko goldotem motik ninü lefilaramar, e kobädimans idesumons oni bai komit finenabüra.”

* * *

Su yeb grünik yunik bapöfans ko buts vemo gretiks vetiks me klufs dono peyümöls golons.

Ebegolons yebi, edoniopedons oni.

Ebeigolons. Stag pidoniopedöl ä tio pideipedöl äseaton, äseaton, solastral ävamülükon oni, ed ekö! dönu elöpikon e pö natemam vamik vienila flenöfik noidedon dö okikos, dö pülikos, dö laidüpikos. ■

Vödem Rusänapükik pepübon balidnaedo ün yel: 1921.

Tuvedot vödasnelaräta su pad: 24
1-2 papür; 2-3 ruab; 3-4 bisun; 4-5 niver; 5-6 rat; 6-7 tobul; 7-8 leog.

III:21:2017

Rojats

fa ‚Akutagawa Ryūnosuke', petradutöl fa ‚Danny Zhang'

Äbinos soar glumidik nifüpik. Äseidob oki lä gul trenavaba telidkladik de: ‚Yokosuka', ed ästebedob disipiko klokülatonili detäva. Seledo in trenavab litik tävan te bal: ob < ädabinob. Ädulogob fenäti, ab igo su pärun lulitik nek ikömon ad leditön de detävans, e teiko dogil ömna ävaulon lügiko in cek okik. Äsenälob nenkodiko, das süfül somik vemo äsümon ad vim ettimik oba – fen e slipöf nebepenoviks – äsva lan obik pijadon äs sil gedik bü nifam. Äkibob namis obik in poks yäkoda, ab so äfenob, das no igo ävilob sesumön se pok gasedi e reidön oni.

Pos brefüp, ätonilon fino klokül detäva. Pianiko takediködo, änilükob kapi obik len siem fenäta pödik, ed ästebedob jüs stajonabumot ümufonöv pödio. Atos ye no äjenon – ton japöfik boadajukas de kontrolagijät iropon osi. Sunädo lo luvokäd kontrolana yan trenavaba at pämaifükon, e jipul bäldotü yels zao degkils änüjutedof ini trenavab. Ebo vütimo tren äsvonon vemiko, e täno äprimon ad mufön nevifiko. Stafäds balo laipuböls, vatavab us pimoseidöl, e päkemipolan tävani danöl, valiks onas äpubons e sunädo änepubons pödo ko suts panübladöl ini fenät. Fino ätakedikob. Äfilidob zigarüli, balidnaedo tovülölo logalipis slipöfiko, ed älogikob logodi jipula seadöl föfo.

Äjinof binön jipul vemo länädöfik — herem sägik piköbon fänafomiko, logod kräköfik dub kold so äredon das änepliton obi vemo. Len kiens ofik ädolagon särvigastofäd klilayelovik ä stenöfik, e su atos pipladon päk gretik ä vetik. Äbradof päki, ed äkipof bilieti redik vaba kilidkladik prüdiko in nams fulü flodasvelots. No älöfilob logodi lukomunik ofik. No äplidob neklini klotema ofik. Patiko, äskanob levemo, das no igo äsuemof disti vü telidklad e kilidklad. Kludo, filidölo zigarüli nog balna, äsäplifob gasedi in pok pipolöl su kiens, ed äprimob ad reidön onis, ad glömön komi jipula. Täno süpiko solalit su gased äcenon ad ut litöma, e kedets pemöfiko peklijedöls äkleilikons fo logs obik. Nedotoviko tren inüvegon ini balid tönulas mödik su trenaveg: ‚Yokosuka'.

Äsva ad trodön glumäli obik, padölo in gased fa litöm palitöl igo te bosilo, ätuvob, das vol ifulon me pösods e dins lukomu-

niks ä filistiks: baläds, gams, korup, deadinuns — pülilo ven tren änüvegon ini tönul, äsenob, äsva ävegon-la pödio, dü tim das ädureidob nunodis lindifik äsä cin nensenälik. Igo täno äkanob senön, das jipul, kela logod äjonülon käfi e filisti vala-sotikis in voläd, äseadof fo ob. E tren vegöl in tönul, e jipul länöfik, e gased fulü nunods lukomunik, valiks atas binons sümbols, pro lif klänöfik, lukomunik ä naütik. Äsenälob, das val evedon lindifik pro ob, klu mojedölo gasedi no nog pefireidöli, nog balna nilükölo kapi obik len siem fenäta, äfärmükob logalipis, ed äslipikob äs deadan.

Pos minuts äsenob süpiko dräni semik, klu ätovülob nevilöfo logalipis ad zilogön – äbinos jipul, kel täno imufof usao oki lü seadöp keda föfik len fenät, e mödikna ästeifülof ad maifükön oni. Fenät ye äbinon so vetik, das to steifül ofik no nog ämai-fon. Logod kräköfik ofa ai plu äredikon, e snöt e hek luspidiks ätonons ini lils obik. Nendoto süfül somik ämiserükon obi. Idagikos löliko — te mikebs züik nog älitons. Bels bofaflanik pianiko änilikons lü fenät, ed igo sekü atos äsevoyöv, das tren suno önüvegon ini tönul. Jipul ye älindifof – nog ästeifülof fümädäliko ad maifükön fenäti ya pifärmüköl diseino – no äsevob kodi. Nö! teiko älecedob osi klienüli bisarik ofa. Kludo äblebob nog koldälik, ed älogedob lindifiko jipuli, kel täno ävilof maifükön steifiko fenäti me nams fulü flodasvelots, äsva äplekob das neai öplöpof.

Sunädo tren ärönon vokädölo ini tönul. Ebo ettimo fenät, keli ai isteifülof ad maifükön, ämaifikon leklikülölo. Lut so blägik – äsva in kel isoulons suts lölöfiko – ädazikon ini hog follienik fenäta, e pülilo ävedon fog teiföl, fulükölo trenavabi lölik. Fog älebladon lü ob, ab ob – kela farin rigao no ästadon beno – no igo ikanob kövädön logodi obik me pokasärvätül. Laido äkögob — so äteafob das töbo äkanob natemön. Jipul et ye äjinof lindifön tefü atos — kap ofik äbinon plödü fenät, herem fänafomik päbladon fa sefür soarik ed ävefülon stilöfiko. Ai dönu äbleibof logetön — äl fagöp, lü kel tren ävegon. Ven älogedob ofi dub lit e da suts, älitikos pianiko plödü fenät. Smels taila, yeba e fogüla äprimons ad vebön ninio, sanölo i kögi obik — votä özanädoböv vemiko jipuli foginik at, ed ömütoböv ofi ad färmükön fenäti äsva neföro pimaifükon-la.

→

Vütimo tren ya iduvegon tönuli, ed anu äbeivegon trenayiloti näi vilag topöl vü lubels, su kels äglofon nos pläamü mikebs. Züo ädranons densitiko doms primöfik ä failöfiks. Ba pigebon tu suvo fa trenavegikälan — maletastän teik ya ivorikon, ed ävebülon stilöfiko in lulit soarik. „Fino esevegon se tönul!” äcedob, e süpiko äloegob stanön hiputis kil, bali len votik, nilü stöb yilota. No äbinoms geiliks – äsva pidensitükoms fa sil so glumidik – ed älenlaboms klotemis, kelas köl so äsümon ad süfül glumik vilaga usik. Löpiologölo duvegami trena, hiputs kil ätovüloms namis omsik, ed ävokädoms steifiko bosi japöfiko ä cilöfiko ye nesuemoviki. Tü timül at jipul ätenükof namis fulü flodasvelots – koap lafik ofa ya plödü fenät – ed äsvönof onis steifiko. Süpiko rojats zao luls – so goldiks ä plitiks – äfalons de sil züi hiputs logedöl detävi trena. Ästunikob, ed ottimo äsuemob valikosi. Jipul at – kel bo suno öprimof vobi okik as jidünan – äjedof rojatis anik in brads piklänedölis ad mesedön blodis kil, kels ikömoms isio teiko ad dönulogön söri omsik.

Lulit dareigöl trenayiloti näi vilag, hiputs kil tyilpöl äs bödils, e goldaköl rojatas falöl züi oms — süfüls valik at, to pub onsik te pülik plödü fenät, piglivons in mem obik. Äsenälob trodi nebepenovik, e ven ätovülob kapi obik, logedölo jipuli ot nog balna, äsenälob, äsva ivedof-la votikan. Ya iseadof dönu fo ob, nog logod kräköfik ot in särvigastofäd klilayelovik. Ottimo in nams bradöl päki gretik ä vetiki, päkibon prüdiko biliet levaba telidkladik.

Te tü timül at äfägob ad glömön brefüpo feni e slipöfi nebepenovikis, ed i lifi klänöfik, lukomuniki ä naütiki. ■

Tefü püks, dientifs kelas no ekanons pafümükön tefü yeged dö ‚Mezzofanti’ in gased febula, reidans anik etuvons pläni anik:

dialeg di ‚Pegu’ = bo ‚Mon’ in Birmän:
gaal = ba ‚Guaraní’ in Sulüda-Merop;
geet = ‚Ge'ez’ (pük liturik in Lätiopän);
kaldey = pük semitik vönik in Kaldeyän;
Langolänapük = pük pöpas di ‚Mbundu’ in Langolän;
Lilüränapük = bo Kroasänapük;
Mäxikänapük = ‚Nahuatl’;
Peruvänapük = ba ‚Aymará’;
ruten = bo Lukrayänapük;
Valagänapük = dialeg romenik in sulüd Rumäna atimik paspiköl.

III:24:2017

Härmit bleinik

fa ‚Rodney Cooper', petradutöl fa H. Philipps

No labob flenis; flens obik binons siens oba.
No labob taanis; taan obik binon tikälafabin.
No labob fedanis; fedan obik binon stütod stepis oba dugöl.
No labob dugädani; mel binon dugädan obik.
No labob lidis; dalilob bödis in fot.
No sevob konotis; vien e rein spikons lü ob.
No labob bukis; buks obik binons memots oba.
No labob pledis; pled obik binon lif.
No labob moti; plans e flumeds obi kosidöls binons mot oba.
No labob fati; fat obik binon lekev obi jelöl.
Labob ni mastani ni züpanis; it binob bofiks.
Feitob ko nek; spikob nesuvo.
No malädikob; dot binon balik maläd voik.
Plekob lü nek; lekred obik binon utos, keli sevob.

VÖDASNEL

fa kadäman: ‚Igor Wasilewski'

1	A			2
5		6		U
		8 G		
V		7		3
	4		S	

Nüpenolös vödis snekogolölo, efe de 1 jü 2, de 2 jü 3, de 3 jü 4 e ret.

Tonat lätik vöda balid binon tonat primik vöda telid, tonat lätik vöda telid binon tonat primik vöda kilid. In plads semik tonats anik ya pajonons.

1-2 Geboy oni ven viloy penön. Binon vietik.
2-3 Valut Rusänik.
3-4 Nim vemo gretik, bid buba, lifon gretadilo in Merop.
4-5 Studoy us.
5-6 Nimil sümik ad mug, ab boso gretikum.
6-7 Bal mulas yela.
7-8 Dejok tonoda, suvo palilöl se klifamön gretik.

[Tefü tuvedot vödasnela at, logolös padi: 20 !]